

EXPUNERE DE MOTIVE

Pe rolul Curții de Arbitraj Internațional a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții - CIRDI, instituție componentă a Grupului Băncii Mondiale, până în prezent împotriva României au fost înregistrate două dosare (cazul Noble Ventures și cazul EDF), precum și două cereri de arbitraj formulate dar neînregistrate încă (cazul Continent marine Import-Export Enterprise S.R.L. și cazul European Food S.A., Starmill S.R.L. și Multipack S.R.L.).

Menționăm că în peste 90% din cazuri, cererile de arbitraj primite dar neînregistrate încă se transformă ulterior în dosare înregistrate, după parcurgerea unor etape de clarificări și completări de informații.

Potrivit *Convenției de la Washington din 1965, cu privire la Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții între state și persoane ale altor state*, ratificată de România prin Decretul nr.62/1975, statul român trebuie să-și desemneze organul administrativ care îl va reprezenta în fața Curții și să comunice acesteia mandatul acordat.

În termen de 90 de zile de la primirea notificării de înregistrare trebuie să se constituie tribunalul arbitral care va soluționa cauza, iar Statul român are obligația de a numi unul dintre arbitrii care va face parte din acesta și de a face propuneri pentru președintele tribunalului.

În acest sens, având în vedere și experiențele anterioare ale Statului român în procese de acest gen, se impune angajarea rapidă a angajaților care vor pregăti și susține apărarea.

Datorită complexității unei astfel de cauze, care antrenează atât aspecte de drept românesc cât și aspecte de drept internațional public, precum și a specificității procedurilor CIRDI, este necesară angajarea unei echipe de avocați loiali precum și a unei firme internaționale, cerându-se ca ambele să dispună de personal cu experiență în cauze CIRDI și în legătură cu aplicarea tratatelor de protecție a investițiilor străine.

În funcție de obiectul cererii arbitrale, avocații vor efectua demersurile pentru identificarea arbitrilor care trebuie numit de partea română, precum și a persoanei care va fi propusă pentru funcția de președinte al acestui tribunal.

În cazul în care partea română nu numește arbitrul în termen, acesta va fi numit de către Curte din oficiu. După formarea sa, tribunalul arbitral va stabili programul pentru depunerea apărărilor scrise și a documentelor probatorii precum și pentru audierea martorilor.

Apărarea într-un astfel de proces cu ecou internațional este foarte importantă atât din punct de vedere al sumelor solicitate de către investitor prin cererea arbitrală, care se ridică de regula la sute de milioane USD, cât și din punct de vedere al imaginii României în străinătate, întrucât ceea ce se susține în astfel de cauze este inabilitatea sau incapacitatea

unui stat de a asigura un climat investițional conform obligațiilor asumate de acesta prin tratate bilaterale de protejare a investițiilor încheiate cu alte state și chiar încălcarea de către organele statului a legislației interne, fraudă, corupția sistemului etc.

Apărarea părții române presupune, de asemenea, o strânsă colaborare între toate entitățile publice și private care dețin informații, documente sau au cunoștință, prin reprezentanții lor, de orice date care pot servi apărării.

Prin prezentul act normativ se prevăd, în scopul asigurării unei reprezentări unitare și al asigurării plății cheltuielilor impuse de această procedură, următoarele:

- Ministerul Finanțelor Publice, pe baza mandatului dat de conducătorul instituției publice citată în cauză, să reprezinte România sau alte instituții publice în fața Curții de Arbitraj Internațională a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții, cu sediul la Washington DC;

- în exercitarea mandatului acordat, Ministerul Finanțelor Publice va selecta, în vederea formulării apărării, mai multe societăți profesionale civile de avocați din România sau străinătate specializate în litigii internaționale prin procedura stabilită prin ordin al ministrului finanțelor publice, prin același ordin al ministrului finanțelor publice urmând să se stabilească și procedura de selecție a arbitrilor desemnați de partea română în procedurile arbitrale;

- nominalizarea de către Ministerul Finanțelor Publice a avocaților și arbitrilor din cei desemnați, pentru fiecare litigiu în parte, se va face cu avizul instituției publice care dă mandatul de reprezentare;

- plata cheltuielilor necesare reprezentării României în astfel de litigii, inclusiv plata arbitrilor desemnați de partea română în procedurile arbitrale, se asigură din sumele prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

Având în vedere ca potrivit Convenției pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state, încheiată la Washington la 18 martie 1965, ratificată prin Decretul nr. 62/1975, în cazul în care comisia nu a fost constituită în 90 de zile care au succedat notificării înregistrării cererii de către secretarul general sau în orice alt termen convenit de către părți, președintele, la cererea părții celei mai diligente și, dacă este posibil, după consultarea părților, numește un conciliator sau conciliatorii ce nu fuseseră încă desemnați și începe derularea procedurii, se impune ca la data primirii cererii de conciliere partea romana sa poată desemna într-un termen foarte scurt avocații care sa asigure reprezentarea. Inițierea unor proceduri de selecție a caselor de avocați după primirea cererii creează riscul ca partea romana sa nu fie reprezentata ori sa fie reprezentata necorespunzător datorita timpului scurt alocat pregătirii apărării. De asemenea, numirea conciliatorilor fără implicarea corespunzătoare a părții romane, poate crea dezavantaje majore acesteia în derularea procedurii de conciliere.

Aceleași considerente trebuie avute în vedere și în cazul existenței unei cereri de arbitraj.

Având în vedere urgența cu care trebuie parcurse primele etape ale procedurii, constând în angajarea avocaților, obținerea de la Curte a tuturor documentelor cauzei și numirea arbitrilor celui mai potrivit pentru a reprezenta partea română, a fost promovată prezenta Ordonanța de urgență a Guvernului privind mandatarea Ministerului Finanțelor Publice pentru reprezentarea României sau a altor instituții publice în fața Curții de Arbitraj Internațională a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind mandatarea Ministerului Finanțelor Publice pentru reprezentarea României sau a altor instituții publice în fața Curții de Arbitraj Internațional a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tariceanu', is written over a circular official stamp. The stamp contains the text 'ROMANIA' at the top and 'MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE' at the bottom, with a central emblem.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU